

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מרן הגה"צ הראשון צ"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

כז אב ה'תשפ"ד עלון מס' 479 ראה

זמני השבת:			
עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	18:29	19:41	20:21
רחובות	18:48	19:43	20:20
חיפה	18:39	19:44	20:21
ב"ש	18:47	19:42	20:21
ת"א	18:46	19:44	20:19

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דגאן שליט"א

אפשר לשנות את המזל! חלק ב' וכיצד מגלים את מלך המשיח?

הגמרא במסכת שבת (קנו): מביאה מספר סיפורים ברצף, שמהם מוכיחה הגמרא שאין מזל לישראל – אלא הם מעל המזל.

הראשון, על החכם שמואל שישב יחד עם גוי אחד חכם חזוה בכוכבים ששמו אבלט, ושניהם ראו איש אחד, שהולך לאגם לקצוץ קנים. אמר אבלט לשמואל, עפ"י ראייתו בכוכבים, האיש הזה הולך לחטוב אך לא יחזור משם חי, שינשכנו נחש וימות. ושמואל אמר, אם האיש הזה הוא יהודי, הוא ילך ויחזור חי. ישבו שם במשך היום (כדי לראות מה יקרה עם אותו איש), והנה האיש חוזר מהיער עם חבילת קנים על כתפו. קם אבלט וניגש ליהודי, והשליך את חבילת הקנים שעל כתפו לקרקע, והנה נתגלה לעיניהם נחש חתוך לשתיים בתוך ערמת הקנים (והיהודי לא ידע שבחוטכו את הקנים, חתך גם נחש). אמר חכם שמואל לאותו יהודי, איזה מעשה עשית היום? אמר האיש, כל יום אנו אוספים מכל החוטבים את הפת שהם הביאו מביתם, לתוך סל ואח"כ יושבים לאכול יחדו. והיום ראיתי שאחד מהחבורה לא הביא פת, וכדי לא לביישו, עשיתי את עצמי כאילו אני לוקח ממנו את פיתו, אך באמת שמתי בתוך הסל מפת שלי במקום הפת שלו. מיד יצא שמואל ודרש את הפסוק (משלי יב): "וצדקה תציל ממות, ולא ממייתה משונה אלא ממייתה עצמה".

השני, מעשה ידוע, על ביתו של רבי עקיבא שאמרו החוזים בכוכבים, שביום שהיא תינשא היא תמות. ר"ע דאג מכך מאוד. והנה בבוקר שלאחר חופתה, כשהוציאה את סיכת ראשה מתוך סדק בקיר (שבו דחפה את הסיכה באותו לילה), יצא עם הסיכה נחש ארוך. והסתבר שבאותו סדק שדחפה את הסיכה היה נחש, וסיכה זו הקדימה להרוג את מי שהיה אמור להרוג אותה, ובמעשה זה בעצם נצלו חייה. ר"ע מאוד התרגש ממעשה נס זה, והבין שהחוזים בכוכבים הטיבו לראות את מה שהיה אמור לקרות, ואם ניצלה עשתה ללא ספק מעשה מיוחד שהציל את חייה. ואכן היא אמרה שבעת שכולם היו עסוקים בסעודת החתונה שלה, היה עני שעמד על הפתח ולא היה מי שהשגיח בו, והיא קמה ונתנה לו את המנה שלה. מספרת הגמרא שמיד יצא ר"ע ודרש: "וצדקה תציל ממות, ולא ממייתה משונה אלא ממייתה עצמה".

וצריך להבין, מה עניין חידוש זה ששניהם דרשו, שהצדקה מצילה ממייתה עצמה ולא רק ממייתה משונה? רש"י מפרש, שעד כה הבינו שבכוח הצדקה לגרום, שאדם בעת פטירתו, עפ"י הזמן הקצוב לו במזלו לחיות, ימות במיתה נאה ומכובדת, ולא במיתה משונה (כגון נחש או פורענות אחרת). ועתה התחדש להם שכוח הצדקה הוא כל כך גדול וחזק, שיש בכוחו לשנות את מזלו של האדם לגמרי, ולהוסיף לו חיים, ולפטור מכל מיתה, גם מזו הקצובה לו במזלו – וכדברי רש"י: "ממייתה עצמה מצלת ונותנת חיים".

א"כ בס"ד **משני סיפורים נפלאים אלו לומדים** שצדקה וגמילות חסדים משנים את מזלו של האדם, לאריכות ימים טובים בעוה"ז. כמו כן אנו יודעים שצדקה גורמת לשינוי המזל גם בעשירות, כמו שאמרו חז"ל (תענית טו): "עשר בשביל שתתעשר". וביאר בגמ' (שב) שבדבר זה בלבד מותר לבחון את הקב"ה, שיפתח שערי שמים ויריק ברכה עד בלי די.

אך איננו יודעים אם מעשה הצדקה יכול להביא לשינוי גם בפרנסה וגם באריכות ימים, או שכל כוח הצדקה יכול להביא לשינוי רק באחד משניהם?

האלשיך הקדוש זיע"א על קהלת (פרק יא,א), שואל בדיוק שאלה זו, ומסביר שהוא מה שכתב שלמה המלך: **"שלח לחמך על-פני המים כי-ברב המים תמציאנו"**. וביאורו: כמו אדם המשלח את לחמו על הנהר, ואינו יודע למי תגיע הכיכר, וכן זה שיזכה שהנהר יוליך את הכיכר אליו, לא יודע מי שלחה. כן מי ששולח את כספו

לצדקה, ביד הממונים על הצדקה, ואינו יודע מי יקבלנה, וזה המקבל אינו יודע ממי קיבלה. וזהו אופן הצדקה המעולה ביותר מכל מעשי הצדקה [ראה רמב"ם הלכות מתנות עניים (פרקי הלכה ז-ט)].

והעושה כן מה זוכה? **"כי מתן בסתר שלא ידע זה מזה** (הנותן והמקבל לא יודעים אחד מהשני) **יביא את שניהם כאחד** (גם אריכות ימים וגם פרנסה)". וזהו אומר: שלח לחמך וכו' כי ברוב הימים שיהיו לך על ידי צדקה, גם כן תמצאנו את לחמך הנזכר הוא הממון... יהיו לך גם שניהם". **א"כ מעשה הצדקה נותן גם רוב ימים וגם פרנסה טובה.**

כל זה באופן פרטי של כל אדם מישראל, אך יש אדם אחד שכל חייו וגאולתו (גאולתו) **תלויים במעשה הצדקה שלנו**, כפי שכתוב בפרשתנו (פרק טו ז-ח): "כי יִהְיֶה בְךָ אֲבִיּוֹן מֵאֶחָד אֶחָיִךְ בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יִקְוֶה אֲלֶיךָ נָתַן לְךָ לֹא תִאֲמָץ אֶת-לִבְּךָ וְלֹא תִקְפָּץ אֹתוֹ; יִדָּךְ מֵאֶחָיִךְ הָאֲבִיּוֹן, כִּי-פָתַח תִּפְתַּח אֹתוֹ; יִדָּךְ לוֹ וְהֶעֱבַט תִּעֲבִיטֵנּוּ; דִּי מִחִסְרוֹ אֲשֶׁר יִחְסַר לוֹ".

מסביר "אור החיים" הקדוש זיע"א, שאביון זה הוא מלך המשיח עני ורוכב על חמור" (זכריה טו). **ומדוע אומרת התורה "בך אביון"?** משום שהאביונות והמסכנות של מלך המשיח היא **בנו - בגללנו** - "ואמר בך פירוש בסיבתך, כי עונותינו האריכו קיצנו". **ומדוע אמר 'בארצך'?** משום ש"מקום תאותו היא ארץ הקדושה אשר ה' אלהיך נותן לך, שהוא תאב מתי תפקד העיר היונה (צפני ג) חמדת הלבבות". כלומר כל תאוותו וחשקו של מלך המשיח היא גאולת השכינה בבניין הארץ וירושלים. **ומוסיף "אור חיינו" רמז גדול על גאולת ישראל**, "ואמרו בארצך, להעיר כי הורתו ולידתו בארץ ישראל הקדושה". כלומר מלך המשיח יולד דוקא בארץ ישראל הקדושה ולא בחו"ל.

כיצד גורמים לגילוי המשיח בפועל ומה שמו של מלך המשיח?

"ויצו ה' לכל איש ישראל שלא יאמץ את לבבו וגו' אלא יתחזק בכל עוז ותעצומות למלאות חשק האחד המיוחד (מלך המשיח), כי באמצעות מעשה בני אדם, ובפרט במצות הצדקה דכתיב (ישעי' נ"ד) **'בצדקה תכונני'**... שיעריך אדם בדעתו שהמעשה (הצדקה), הוא לתכלית דבר זה של משיח ה', שמו חיים".

ופירוש דבריו הקדושים: שיעריך קירוב גילוי המשיח הוא ע"י מעשה הצדקה. וצריך שהאדם יכוון בנתינת הצדקה שתהיה בעבור גאולת האביון המיוחד הזה – משיח צדקנו. ומה שמו של המשיח? גם את זאת גילה "אור חיינו" - **"שמו חיים"**. ואכן כך אומרת הגמרא (בבא בתרא דף י'): **"תניא, ר"י אומר: גדולה צדקה שמקרב את הגאולה**, שנאמר: כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבא וצדקתי להגלות".

הרמב"ם (הלכות מתנות עניים פרק י) כותב דברים נפלאים ומבהילים על כוחה וגדולתה של הצדקה: **"חייבין אנו להזהר במצות צדקה יותר מכל מצות עשה**, שהצדקה סימן לצדיק זרע אברהם אבינו שנאמר כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו לעשות צדקה, ואין כסא ישראל מתכונן וזת האמת עומדת אלא בצדקה שנאמר בצדקה תכונני, ואין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנאמר ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה" **אם כן מצוות הצדקה משנה לא רק את מזלו האישי של הפרט, אלא גם את מזלו של מלך המשיח - שהוא האביון הגדול ביותר. ומזלו של מלך המשיח זהו בעצם מזלם של כלל ישראל, ושינוי מזל כללי זה, מוציא את כלנו מגלות לגאולה.** יזכנו בורא עולם להתחזק במעשה הצדקה למען שמו באהבה, ולמען התגלות משיח צדקנו בחסד וברחמים, בב"א.

שבת שלום וגאולה שלימה במהרה.

הליכות מבית מרן

שו"ת בחושן משפט

אני ובני משפחתי יצאנו לנופש בימי בין הזמנים והגענו לצימר עם מיטת קומותיים בלא מעקה.

האם מותר לישן על המיטה העליונה או שחייבים מעקה?

תשובה:

כתב הרמב"ם פ"א מהל' רוצח הלכה א' "מצות עשה לעשות אדם מעקה לגגו שנאמר "ועשית מעקה לגגך" (דברים כ"ב ח') והוא שיהיה בית דירה אבל בית האצרות ובית הבקר וכיוצא בהן אינו זקוק לו וכל בית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות פטור מן המעקה" ובהלכה ד' כתב "אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה וראוי שיכשל בה אדם וימות כגון שהיתה לו באר או בור בחצרו בין שיש בו מים בין שאין בו מים חייב לעשות חוליא גבוהה עשרה טפחים. או לעשות לה כסוי כדי שלא יפל בה אדם וימות. וכן כל מכשל שיש בו סכנת נפשות מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה שנאמר "השמר לך ושמר נפשך" (דברים ד' ט') ואם לא הסיר והניח המכשולות המביאין לידי סכנה ביטל מצות עשה ועבר ב"לא תשים דמים" (דברים כ"ב ח') "והובא בשו"ע חו"מ סימן תכ"ז סעיפים ה' - ח'. כלל העולה מפסק הרמב"ם

הלכה למעשה

אין חוב לעשות מעקה למיטת קומותיים אלא אם כן יש חשש גבוה לסכנה כגון בילדים קטנים מאוד ותינוקות.

הלכות צמרן

התרת נדרים באלול

נוהגים הספרדים וחלק מהאשכנזים לעשות "התרת נדרים" בערב ראש חודש אלול, שהוא ארבעים יום לפני יום כיפור כדי להתיר את הנדרים, שכל מי שאינו מקיים את נדריו הוא בנידוי, וכל מי שהוא בנידוי אין תפילתו מקובלת עד ארבעים יום. ולכן נוהגים לעשות התרת נדרים גם ב"ט באב שהוא ארבעים יום קודם ראש השנה, וגם בערב ראש השנה ובערב יום כיפור. וכתב בקצש"ע (קכח סע' טז) שנוהגים רק בערב ראש השנה. (עיין כה"ח תקפא ס"ק יב, יט, צט).

דרך ההתרה - למנהג הספרדים מושיבים ביחד שלושה או עשרה אנשים, כל הקהל עומד בפניהם, והחזן קורא בקול רם את נוסח "בקשת ההתרה". הקהל קורא עמו בלחש, ואחר כך היושבים מתירים להם כפי הנוסח המסודר במחזורים. (ואחר כן עומדים המתירים וישבו שלושה מהקהל ויעשו התרה למתירים). **ההתרה** דלעיל מועילה דווקא לנדר או למנהג טוב שאדם נהג ואינו זוכר מהו, אך נדר שזכרו - צריך להושיב לו שלושה להתרה מיוחדת שבה הנודר יפרט את הנדר והם ימצאו לו "פתח" ו"חרטה". ואפשר לפרט רק לאחד מהשלושה (עיין בא"ח ש"ש ראה כח).

התרת נדר לאשה - הבעל נעשה שליח לחרטת אשתו וזה בארבעה תנאים: א. האשה תבקש מבעלה שיהיה שליחה להתרת נדרים. ב. האשה תפרט בפניו את הנדר. ג. האשה תאמר שהיא מתחרטת על נדרה ואינה יכולה להמשיך בו או לקיימו וכן כל "פתח" אחר או "פתח מתוך חרטה". ד. צריך שילך בפני ג' רבנים שכבר יושבים ולא שיזמן שלושה על מנת להתיר הנדר. ואפילו השלושה עומדים - אינו יכול לומר להם שישבו. (עיין שו"ע רד"ק ס' נו). ויאמר להם: "כך נדרה אשתי והיא מתחרטת ויש לה פתח וחרטה". (עיין רמב"ם הלכ' שבעות פ"ו הל' ד ועיין ר"ן שם ובא"ח שם).

הלכות שבת

שאלה: האם מותר לקרות שמו"ת בליל שבת?

תשובה: כתב מרן הרב במאמר מרדכי (ח"א עמ' טז) שלכתחילה לא יקרא שמו"ת בליל שבת, וכן לא בשבת בבוקר קודם עלות השחר, משום שכתבו גורי האר"י ז"ל שאין לקרות תרגום בלילה, ומכל מקום, אדם שחושש שלא יתאפשר לו לקרות ביום שבת - יכול לקרות גם בליל שבת. וכ"פ היביע אומר (ח"א סי' ל' אות ה) שלכתחילה אין לקרות שמו"ת בליל שבת, ורק מי שזמנו דחוק מותר לו לקרות בליל שבת.

שאלה: האם צריך לקרוא את ההפטרה אחר שנים מקרא?

תשובה: כתב הרמ"א (סי' רפה ס"ז) שאין צריך לקרות ההפטרה, ומ"מ נהגו לקרות ההפטרה. והטעם לקרות ההפטרה הוא כדי שאם יעלו את האדם למפטיר יהיה רגיל על לשונו לדעת אותה, ולא יטעה לא בניקוד ולא בפיסוק. וכתב המגן אברהם (סי' ק"א) שקוראים פעם אחד מקרא ואחד תרגום. אולם הכף החיים (ס"ק לח) כתב שקוראים רק פעם אחת מקרא, וכ"פ מרן הרב במאמר מרדכי (ח"א עמ' עד) שהמנהג הוא שקוראים פעם אחת מקרא ללא תרגום.

שיעורי תורה מרבני בית מרן במגוון נושאים <<< www.ateretm.org

שיעורי בית מרן

מידי יום שיעורים מרתקים לצפייה באתר

עם מגוון רבנים כדרכו של מרן <<< www.ateretm.org

עטרת תפארת

העלון מוקדש

לרפואת עדי בת מזל תחי' וריעות בת גילה תחי'

לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה

אורייתא הפרשה מזווית נשית

הקללה תיהפך לברכה

"רָאָה אֲנֹכִי נִתַּן לַפְּנִיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְקִלְלָה" (י"א, כ"ו)

משה מלמד אותנו שעתיד היצר הרע לבוא אל האדם ולומר לו: מה לך ולתשובה? הלא כל השנה עויות ומרית, ועכשיו אתה מבקש תשובה?! **אומר ה' לאדם: אל תקשיב למסית!** "כי לא אחפוץ במות המת" (יחזקאל ל"ג, י"א), אלא אדרבא – "השיבו וחי". אם תשמעו אל מצוותי ותקבלו עליכם את עולה של התשובה, כי אז אברך אתכם. והקללה – הם עוונותיכם – תתהפך לברכה, בבחינת (יומא פ"ו ע"ב): "זדונות נעשות לו כזכויות". **ואפילו במצוה אחת יותר אתה יכול להכריע את העולם לכף זכות**, ואם במצוה אחת כך, במצות התשובה לא כל שכן שמעלתה גדולה מאוד מאוד.

'אנכי' בבחינת ברכה וקללה

ה'אנכי' של האדם, האנוכיות של האדם, יכול להיות ברכה וקללה. אם האדם אינו מתחשב בזולתו, אינו גומל חסדים ואינו מלמד תורה – הרי זו קללה. ולעומת זאת גם אם האדם נותן לאחרים הכל, אך לנפשו ולנשמתו לא יסגל תורה ומצוות – גם זו קללה היא. על האדם להיות בבחינת "אם אין אני לי מי לי", וכדברי הלל הזקן שהיה עניו גדול: "וכשאני לעצמי מה אני". (אבות א, י"ד): על האדם לחשוב שהעולם מתקיים רק עליו, ולכן הוא מוכרח לקיים תורה ומצוות. ויהיה אז בבחינת (דבה"ב י"ז, ו'): "ויגבה ליבו בדרכי ה' – זהו 'אנכי'

של ברכה.

ההבדל בין הברכה לקללה

"את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום. והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלקיכם.. " (י"א, כ"ז) ישנו הבדל לשוני בין הברכה לקללה. בעניין הברכה כתוב: "את הברכה אשר תשמעו" – משמע ששמיעת הברכה הינה דבר הבא מאלו, ללא תנאי. ואילו בקללה כתוב: "אם לא תשמעו", כלומר: הקללה תבוא רק אם לא תשמעו בפועל.

נראה לבאר זאת על פי דברי חז"ל (קידושין ל"ט ע"ב), שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, אבל מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה, אלא אם כן עשה את המעשה.

זהו שכתוב: "את הברכה – אשר תשמעו". כיון ששמעו ועלתה בהם מחשבה טובה, ממילא באה הברכה, **משום שיש שכר אפילו על השמיעה לבד**. אך על מעשה עבירה אין הקב"ה מעניש אלא אם עשה מעשה בפועל, וזהו שכתוב: "והקללה אם לא תשמעו" – על מחשבה רעה בלבד אין עונש. (מעובד מ"דברי מרדכי")

תאמר לבית יעקב

ש"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

הכנות לשבת קודש - "טועמיה חיים זכו"

ש: האם יש עניין לטעום ממאכלי שבת בערב שבת?
ת: מצוה לטעום מכל התבשילים בערב שבת, ורמז לדבר: "טועמיה חיים זכו" והטעם - כדי לתקנם אם חסר בהם תבלין וכדו'. ויש סוברים שהבעל דווקא הוא שצריך לטעום את התבשילים, ויש בזה ענין על פי הסוד ומעבר לכך יש בזה גם משום שלום בית, שהרי אם לא יטעם לפני כניסת השבת ויימצא שלא לפי טעמו, יוכל לתקן את טעמו של המאכל וכך לא יצטרך להעיר לאשתו ולא יבואו לידי מריבה בשבת.

ש: האם צריך לברך על הטעימה?

ת: הטועם מן התבשילים ומתכוון רק לבדוק את מליחותו או חריפותו של התבשיל – אינו צריך לברך אפילו אם בולע את טעימתו, ומ"מ הטוב ביותר הוא שיכוון ליהנות ממה שיטעם, ויברך ("מאמר מרדכי" שבת)

פיה פתחה נשים ונפלאות

התשובה נמצאת בתוכנו

הייתי מוטרדת בשאלה מסוימת כמה ימים ולא ידעתי איך לנהוג. היו לי חברים שיעצו לי כך והפוך. הדבר בלבד אותי יותר והחלטתי ללכת להתייעץ עם הרב זצ"ל. הגעתי ללשכת הרב וחיכיתי לתורי.

אחרי כשעתיים הרב נאלץ לצאת. הגעתי כעבור כמה ימים שוב, ושוב חיכיתי לחינם, הרב נאלץ ללכת לפגישה חשובה. וכך קרה לי שוב כעבור כמה ימים. בסוף הגיע היום שהייתי חייבת להחליט.

כעבור כשבועיים פגשתי את הרב בשכונה והוא שאל אותי על הדחיפות ולמה הפסקתי להגיע. סיפרתי לו בקצרה על העניין ואת הסיבה שלא המשכתי להגיע. "ואיך החלטת?" ביקש הרב לדעת. השבתי לרב מה שהשבתי והוא אמר: "החלטת נכון, הייתה לך כבר התשובה ובאמת לא היית חייבת לדבר אתי. לעתים הזמן נותן לאדם את המחשבות הנכונות, בסבלנות, וזאת תהיה הברכה אלייך, שתמיד תהיה לך סבלנות לשאול את עצמך ולשמוע את תשובתך!"

(דורית הופר לנג "אביהם של ישראל")

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: **ראה**

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

שמחה כמוה כזכייה בפנים

משה חביליו היה בעל מפעל לממתקים, ואהב את הרב זצ"ל אהבה עזה. הרב גמל לו שבועתים והיה מכבד אותו ביותר ואהב אותו מאוד, כמו שהיה אוהב כל יהודי. באחת מדרשותיו בשעור הקבוע ב"מדרש משה" אמר הרב בין השאר: **אסור לאדם להיות עצוב בשבת**, ואסור לחשב על עסקים וכסף שהם בדרך כלל טורדים מנוחתו של אדם. לאחר תקופה קצרה ספר לי חביליו: מאז שהרב אמר את הדברים, אני משתדל להסיר מעלי בשבת את כל המחשבות על המפעל שלי. אני קונה בכל שבוע כרטיס פיס, ונהגתי לבדק בכל יום ששי אם זכיתי או לא. אך בעקבות דברי הרב החלטתי לא לבדק לפני שבת אם זכיתי בפנים. אמרתי לו: הרי אפשר לבדק ביום ששי. לא צריך לחכות עד שבת. אמר לי: נכון. אבל אם ביום ששי אראה שלא זכיתי, אתעצב בשבת. והרב אמר שאסור להיות עצובים בשבת. ואם אזכה, הרי שכל השבת אחשב מה אעשה בזכייה. מוטב אם פן לבדק ביום ראשון. (ר' עזרא ברנע, חזן בית-הכנסת "היכל יעקב")

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

בפרשתנו כתוב: "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (י"א, כ"ו) שמתם לב שפתיחה התורה בלשון יחיד - "ראה", והמשיכה בלשון רבים - "לפניכם"? לעתים עושה אדם מצוה אחת או עברה אחת, ובהן הוא מסגל להכריע את כל העולם כלו לטוב או למוטב. וקרם דברי הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ג הל' ד'): "לפיכך צריך כל אדם שיראה עצמו כל השנה כלה כאלו חציו זכאי וחציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב. חטא חטא אחד - הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כלו לכף חובה וגרם לו השחתה; **עשה מצוה אחת** - הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כלו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה, שנאמר (משלי י, כ"ה): 'צדיק יסוד עולם, זה שצדק הכריע את כל העולם לזכות והצילו'. על האדם לראות את עצמו כאלו הוא יחיד בעולם, כך שהעולם מתקיים עליו בלבד. אל יפטר את עצמו בטענה שישנם אחרים שלומדים תורה ומקיימים מצוות. מתוך חשיבה כזאת עלולים כל אנשי העולם להתבטל מלמוד התורה ומקיים המצוות. (מעבד מ"דברי מרדכי")

ילדים יקרים, זה בידנו, כל אחד ואחת מאיתנו יכולים להשפיע על העולם ואתם יודעים כבר איך, אם לא תשאלו את המבגרים...

חידות

1. מאיזה פסוק לומדים את הכלל: "המודה בעבודת כוכבים ככופר בתורה כלה?"
2. איזה כנוי נתן בפרשתנו לעיר שכם?
3. "ונתצתם את מזבחתם ושרפתם את מצבתם". מה ההבדל בין מזבח למצבה?
4. "והבאתם שמה... את תרומת ידכם" (י"ב, 6). למה הכוונה?
5. כיצד מפרש רש"י את המילים: "מנוחה ונחלה"?

בדיחה

איש הולך בג'ונגל פתאום ראה אריה שמזנק לעברו ומתכונן לטרוף אותו. האיש מוציא תהלים ומתחיל להתפלל. לפתע רואה האיש שגם האריה מוציא תהלים... שואל איש: "למה אתה מוציא תהלים?" עונה האריה: "ברכת המזון"

נדולים צדיקים

חכם יהודה פתיה

מגדולי המקבלים בדרו. נולד בבגדאד, עיראק, פילד האזין לדרשותיו של רבינו יוסף חיים מבגדאד ה"ב איש חי" בן 17 הסמך לרב ומורה הוראה על ידי הרב עבדאללה סומך, וכבר בגיל צעיר למד את תורת הקבלה מפי רבינו יוסף חיים. הרב פתיה נהג לעשות "תקוני נפש" לנפטרים ודבוקים.. היה בקיא בפתרון חלומות, ורבים השכימו לפתחו, כדי שיאציל עליהם מברכותיו. **בתקופת** מלחמת העולם השנייה חרדה ארץ ישראל בשל התקדמותם של הכוחות הנאציים, שכבשו בסערה את מדינות צפון אפריקה והתקדמו כמעט ללא הפרעה לכונן ארץ-ישראל. בעת צרה גדולה זו התגייס חכם יהודה להצלתם של יושבי ארץ הקדש. הסופר חיים סבתו תאר בספרו 'בואי הרוח' את נס ההצלה: "הם עשו זאת בעצת הארי שבחבורה, הצדיק הבגדדי המלמד בנסים הרב פתיה, שאחרי שאלת חלום צוה לכל אחד מן החבורה ללכת למקום אחר להתפלל". נפטר בירושלים בכ"ז באב ה'תש"ב (1942) ונטמן בנקדה הגבוהה ביותר בחלקת הגבולים בבית הקברות בהר הזיתים. **זכותו יגן עלינו.**

בין הפותרים תערך הגרלה
אחת לחודש על כרטיס ספר
ע"ש 50 ש"ח

את התשובות יש לשלוח עד יום שלישי למייל ateretme@gmail.com
או להניח בתיבה המוגנת בחצר בית הכנסת רחוב זכריה מדאר 31א' רחובות
לברורים 08-9397933